

Gehandicaptensport in Noord-Brabant

Stand van zaken en blik vooruit

Paul Hover

Caroline van Lindert

Hugo van der Poel

Gehandicaptensport in Noord-Brabant

Stand van zaken en blik vooruit

in opdracht van provincie Noord-Brabant

Paul Hover
Caroline van Lindert
Hugo van der Poel

Met medewerking van Jora Broerse

Mulier Instituut
sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek

*Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
+31 (0)30 721 02 20 | www.mulierinstituut.nl
info@mulierinstituut.nl | [@mulierinstituut](https://www.instagram.com/mulierinstituut)*

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
1.1	Inleiding	7
1.2	Onderzoeksvragen	7
1.3	Leeswijzer	7
2.	Ideale wereld	9
3.	Interne en externe analyse	11
3.1	Sterktes	11
3.2	Zwaktes	12
3.3	Kansen	13
3.4	Bedreigingen	14
4.	Actiepunten	17
	Bijlage 1 Participanten en programma	19

1. Inleiding

1.1 Inleiding

De provincie Noord-Brabant organiseerde op 3 september 2015 een groepsgesprek met verschillende stakeholders uit de wereld van de gehandicaptensport, afkomstig van lokale, provinciale en landelijke partijen. Het groepsgesprek beoogde bij te dragen aan het beantwoorden van de volgende vraag: op welke manier(en) kan de provincie mensen met een beperking in Noord-Brabant het beste van dienst zijn zodat eenieder met een beperking, op zijn of haar niveau kan (gaan) sporten?

Het groepsgesprek vormt de start van de ontwikkeling van (nieuw) provinciaal beleid op het gebied van gehandicaptensport, geagendeerd en aangestuurd door de provincie Noord-Brabant en uitgevoerd door Sportservice Noord-Brabant via de inzet van verschillende instrumenten.

Het Mulier Instituut is vanwege haar onafhankelijke positie gevraagd om deze groepssessie te leiden. Drs. Paul Hover, senior-onderzoeker, trad op als moderator. Drs. Caroline van Lindert, eveneens senior-onderzoeker, had een adviserende rol.

1.2 Onderzoeksvragen

De volgende deelvragen zijn opgesteld:

- Wat gaat momenteel goed in de ontwikkeling van de gehandicaptensport in de provincie Noord-Brabant? (sterke punten)
- Welke verbeterpunten zijn er voor de ontwikkeling van de gehandicaptensport in de provincie Noord-Brabant? (zwakke punten)
- Welke kansen doen zich voor om de gehandicaptensport in de provincie een impuls te geven? Denk hierbij aan ontwikkelingen in de directe omgeving (lokaal, regionaal) als aan ontwikkelingen op landelijk niveau die een positieve rol kunnen spelen.
- Welke bedreigingen zijn er waar rekening mee moet worden gehouden bij de ontwikkeling van gehandicaptensport in de provincie? Ook hier kan het gaan om lokale, regionale of landelijke ontwikkelingen.
- Welke actiepunten zijn er en welke rol is daar voor wie weggelegd?

De provincie was verantwoordelijk voor de grootte en samenstelling van het gezelschap. Het Mulier Instituut was verantwoordelijk voor de inhoudelijke begeleiding en de verslaglegging. De resultaten in dit rapport beschrijven de meningen van de deelnemers aan het groepsgesprek.

1.3 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk gaat in op de 'ideale wereld voor gehandicaptensport in Brabant'. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen aan bod. De actiepunten staan in hoofdstuk 4. Bijlage 1 bevat een overzicht van deelnemers en het programma. De doelgroep is in dit rapport op verschillende manieren verwoord: zowel 'gehandicapt' als 'personen met een beperking' (of met een handicap).

2. Ideale wereld

Het groepsgesprek startte met een vraag die tot doel had om creatief en onbegrensd te denken en alle deelnemers meteen bij het gesprek te betrekken: “Stel dat er een ‘magische deur’ zou zijn, waarachter de ‘ideale Brabantse wereld van de gehandicaptensport’ zich zou openbaren, wat zie je dan?” Deze ideale wereld werd door vijf hoofdzaken gekenmerkt.

Hoogwaardige accommodaties en voorzieningen

Er is voor gehandicapten een ruim aanbod van toegankelijke sportaccommodaties en -voorzieningen, zowel in georganiseerde als in ongeorganiseerde setting en zowel binnen als buiten. Deze accommodaties en voorzieningen zijn goed bereikbaar: er is sprake van een beperkte reistijd en het vervoer is optimaal geregeld zodat gehandicapten eenvoudig de sportlocatie kunnen bereiken. De omvang en kwaliteit van het aanbod is bovendien onafhankelijk van de conjunctuur: ook in tijden van economische tegenwind blijft dit op peil. Er is een compleet overzicht van al het aanbod in de regio dat toegankelijk wordt gepresenteerd.

Erkenning van eigen kracht

Niet alleen het aanbod is letterlijk en figuurlijk vrij van drempels, dat geldt ook voor de vraagzijde van de markt. De gehandicapte zelf is niet op praktische en sociale belemmeringen gefocust, maar op datgene wat wél binnen de mogelijkheden ligt en gaat uit van de eigen kracht die in zichzelf is gevonden.

Stimulerende sociale omgeving

Het deelnemen aan sport is een vanzelfsprekendheid en tegen aangepast sporten wordt op dezelfde manier aangekeken als tegen niet-aangepast sporten. De sociale omgeving van de gehandicapte oefent een positieve en stimulerende invloed uit. Dit betreft onder andere familie, gezinsleden, collega's en derden in instellingen.

Bewegen op grote schaal

Barrières die personen met een beperking ervaren bij het sporten, worden deels geslecht door meer bewegen. Méér bewegen - bijvoorbeeld (elektrisch) fietsen - zorgt ervoor dat op een laagdrempelige manier wordt ervaren dat bewegen leuk kan zijn. Een volgende stap is sporten, maar als dat achterwege blijft, is de beweging zelf al louter winst. Sporten wordt niet (alleen) meer geassocieerd met trainingspakken en zweet. Bij het faciliteren van bewegen wordt niet gedacht in (organisatorische) onmogelijkheden, maar aan gezamenlijke belangen en kansen. Er is een compleet overzicht van al het ondersteuningsaanbod in de regio dat toegankelijk wordt gepresenteerd.

Topsport als inspiratiebron

Brabantse topsporters, waaronder paralympiërs, zetten zich op grote schaal en structureel in ten behoeve van het stimuleren van de breedtesport. Door het delen van hun ervaringen zijn zij voor velen een inspiratiebron. Toppers laten zien dat hun weg naar de top (ook) onderaan begonnen is, dat iedere sporter kan bepalen wat zijn eigen ‘topniveau’ is en dat het doel is om het beste uit jezelf te halen.

3. Interne en externe analyse

Met de ideale wereld als referentie, zoals beschreven in het vorige hoofdstuk, worden in dit hoofdstuk vervolgens de sterktes en zwaktes van de status van de gehandicaptensport in Brabant beschreven.

3.1 Sterktes

Stevig fundament

Het beeld is dat Brabant in Nederland voorop loopt in het ontwikkelen en succesvol uitvoeren van gehandicaptensportbeleid. Het staat op de agenda van de belangrijkste publieke partijen. Een breed scala aan organisaties is hierbij betrokken: de provincie, gemeenten, de loketten, de sportverenigingen en ondersteuningsorganisaties (o.a. SSNB, MEE). Er is een solide basis voor het (verder) bevorderen van sportdeelname onder gehandicapten en het bewerkstelligen van een cultuur waarin het voor gehandicapten vanzelfsprekend is om te sporten.

“Er is aandacht voor gehandicaptensport en er wordt aan gewerkt, dat uit zich bijvoorbeeld in deze sessie waarin we met zoveel partijen rond de tafel zitten.”

“Onder andere tussen Den Bosch en Tilburg is er een goede samenwerking tussen loketten en worden bestanden gedeeld.”

Meer succesvolle lokale samenwerking

Brabantse loketten werken steeds beter samen, bijvoorbeeld de loketten in Tilburg en Den Bosch. Dit uit zich bijvoorbeeld in het delen van informatie over de sportvraag en het aanbod (o.a. bij verenigingen en zorg- en welzijnsinstellingen). Hierdoor kunnen hulpvragen beter worden beantwoord en worden meer gehandicapten in de gelegenheid gesteld om te gaan sporten. Eens per jaar is er een overleg tussen alle loketten in Brabant.

Een andere vorm van goede lokale samenwerking rond gehandicaptensport betreft die van sportbuurtcoaches in negen gemeenten. Eerder werkten buurtsportcoaches samen, maar niet op het vlak van aangepast sporten. Doordat de buurtsportcoaches uit de verschillende gemeenten elkaar opzoeken, weten ook de zorg- en welzijnsinstellingen elkaar (beter) te vinden. Het positief effect is tweërlei: bij gehandicapten neemt de vraag naar aangepast sporten toe (eigen initiatief) en zorg- en welzijnsinstellingen ontwikkelen een samenwerking waardoor uiteindelijk meer ‘matches’ tussen vraag (gehandicapte) en aanbod tot stand komen. Het voorzien in de sportvraag gaat soms snel - één telefoontje - maar kan ook veel tijd en begeleiding kosten.

Verbeterde inzicht in sportvraag

Ofschoon er nog de nodige stappen te zetten zijn, is in de afgelopen jaren een beter inzicht in de sportbehoeften van gehandicapten ontstaan. Dit is mede te danken aan de goede intakegesprekken van contactpersonen van de loketten met gehandicapten die louter voor het plezier willen sporten, dan wel sport als een weg naar herstel in een revalidatieproces beschouwen.

Succesvolle projecten

Het landelijke programma *Special Heroes* is in Brabant succesvol verlopen. Dat geldt ook voor het project 'Sport na School' waarbij zowel sporten tijdens school (gymlessen) als na schooltijd wordt aangeboden. Met name bij het sporten na schooltijd wordt getracht (lokale) sportverenigingen te betrekken. Kinderen vormen een belangrijke doelgroep omdat zij nog een toekomst voor zich hebben (gevormd kunnen worden in hun houding ten aanzien van sporten). Het succes van de projecten is mede te danken aan het accent op plezier en minder op gezondheidsvoordelen of competitie.

Profilering met topsportevenementen voor gehandicapten

Van alle provincies in Nederland blinkt de provincie Brabant uit in het (financieel) steunen van topsportevenementen voor gehandicapten. Pakkende voorbeelden zijn de WK zwemmen voor gehandicapten in Eindhoven (2010), ParaGamesBreda (erkend door het *International Paralympic Committee*), het internationale rolstoelhockeytoernooi in Eindhoven (2013) en de World Cup Rolstoeldansen in Cuijk (2015). De kracht van deze evenementen is dat zij bijdragen aan de positieve beeldvorming rond gehandicapten en gehandicaptensport.

Gehandicaptensport op agenda van (kennis)organisaties

Het FieldLab Aangepast Sporten (wat grenst aan revalidatiecentrum Blixembosch in Eindhoven) is een goed voorbeeld van een samenwerking tussen overheden, het bedrijfsleven en kennisinstellingen. De gemeente, de provincie, de stichting Sports & Technology en de TU/e bundelen daar de krachten. Beleidsmakers en betrokken partijen zijn bewust van gehandicaptensport en het staat op de agenda. Qua structuur gaat het relatief goed, maar daarmee is niet gezegd dat dit heeft geleid tot een cultuur in Brabant waarbij gehandicaptensport geaccepteerd is en in brede kring wordt ondersteund (zie ook zwaktes).

3.2 Zwaktes

Versnipperd aanbod, onvoldoende regie

Er is een breed scala aan organisaties dat zich tot doel heeft gesteld om de gehandicaptensport te stimuleren. Dat is positief, ware het niet dat dit aanbod is versnipperd, niet op elkaar is afgestemd en niet goed vindbaar is. Teveel organisaties gaan met goedbedoeld enthousiasme aan de slag, zonder eerst te bekijken wat al door wie wordt gedaan. De kennisoverdracht en -borging binnen organisaties laat ook te wensen over. Het komt frequent voor dat kennis rond gehandicaptensport verdwijnt binnen een organisatie, als de contactpersoon gehandicaptensport de organisatie verlaat.

Plattelandsgebieden lopen achter

De indruk heerst dat plattelandsgebieden ten opzichte van stedelijke gebieden achterlopen in visie, beleidsontwikkeling en -uitvoering van het stimuleren van gehandicaptensport. De lokalisering van de loketten - overwegend in steden - is daar debet aan: de loketten zijn voor inwoners buiten de steden verder weg en mede daardoor minder bekend. Een andere uitdaging is dat gehandicapten die op het relatief dun bevolkte platteland zijn gehuisvest, verder van elkaar af wonen en daardoor minder makkelijk (samen) naar een sportlocatie kunnen worden vervoerd.

Gehandicaptensport niet vaak genoeg gezien als middel

Dat sporten en bewegen voor gehandicapten een middel kan zijn om doelen als maatschappelijke participatie te realiseren, wordt buiten het sportbeleidsveld onvoldoende erkend. Ook op het niveau van uitvoering door wijkteams blijkt sport onvoldoende op het netvlies te staan als een activiteit die tot

wenselijke maatschappelijke effecten leidt. Ook binnen de zorg kan de aandacht voor de (baten van) gehandicaptensport naar een hoger plan worden getild.

Uitdagingen rond vervoer

Het vervoer van gehandicapten van hun woonlocatie naar de locatie waar wordt gesport (en terug) is te vaak een belemmering om te gaan sporten. Dat is met name zonde als een passend sportaanbod is geïdentificeerd.

Verschillen tussen gemeenten

Tussen Brabantse gemeenten ten aanzien van het faciliteren van gehandicaptensport zijn grote verschillen; veel zaken worden op lokaal niveau beslist. De vergoeding voor particulieren voor bijvoorbeeld een rolstoel, gefinancierd vanuit WMO-middelen, kan per gemeenten fors uiteen lopen. Ook de financiële steun voor sportverenigingen die activiteiten rond gehandicaptensport ontplooiën, kan van gemeente tot gemeente erg uiteenlopen. In de ogen van de doelgroep kunnen deze verschillen negatief worden ervaren. Bovendien zetten gemeenten die de gehandicaptensport relatief slecht faciliteren een rem op het bedienen van een gehandicapte die sportief actief wil zijn.

“In bepaalde gemeenten is het veel gemakkelijker om begeleiding en hulpmiddelen te krijgen dan in andere gemeenten. (...) De groep die hulp nodig heeft, maar dat nu niet kan krijgen is groot en het lijkt erop dat gemeenten een grote groep uit het zicht verliezen.”

Onbekende sportvraag

De groep gehandicapten met een sportbehoefte is groot en divers. Op basis van handicap kunnen meerdere marktsegmenten worden onderscheiden (o.a. lichamelijk versus verstandelijk). Deze verscheidenheid wordt onvoldoende door gemeenten en sportverenigingen erkend. Te vaak is er onterecht een associatie met een rolstoel, terwijl daarvan niet altijd sprake is. Zowel van de totale groep gehandicapten, als van de verschillende segmenten, is nu niet helder welke (latente) sportvraag zij hebben en zo ja, hoe die luidt. Op dit vlak is progressie geboekt (zie ook sterktes in de vorige paragraaf), maar er is nog steeds onvoldoende inzicht in sportwensen en -behoeften waardoor geen vraaggestuurd aanbod op poten kan worden gezet.

3.3 Kansen

Grenzeloos Actief

Het nieuwe sport- en beweegbeleid van het kabinet (Grenzeloos Actief) heeft tot doel sporten en bewegen voor iedereen met een beperking mogelijk te maken. Bedoeling is om een landelijk dekkende structuur voor regionale samenwerkingsverbanden op te zetten. Het uitgangspunt is om in de 43 WMO-regio's regionale loketten te ontwikkelen en per regio tien sportstimuleringsprojecten voor gehandicapten op te zetten ('43 x 10'). NOC*NSF is voornemens om per regio (niet noodzakelijkerwijs per WMO-regio) te onderzoeken waar en waarom de sport- en beweegdeelname door gehandicapten stopt om daar vervolgens beleid op te ontwikkelen en met partners actie op te ondernemen. Dit beleid biedt kansen voor Brabant (financiering van projecten) en andersom kunnen andere regio's of provincies profiteren van de ervaringen in Brabant.

“Landelijk moeten we proberen te bereiken wat we hier [in Brabant] al hebben.”

Topsport als inspiratiebron

Brabantse topsporters, waaronder ook de groep met een verstandelijke handicap, kunnen zich op grotere schaal inzetten ten behoeve van het stimuleren van de breedtesport. Door het delen van hun ervaringen zijn zij voor velen een inspiratiebron. Toppers laten zien dat hun weg naar de top (ook onderaan begonnen is, dat iedere sporter kan bepalen wat zijn eigen ‘topniveau’ is en dat het doel is om het beste uit jezelf te halen (zie ook hoofdstuk 2). Met het Team Brabant Sport is er een basis om dit op te pakken, onder andere Michael Schoenmaker (aangepast zwemmen) maakt deel uit van dit team.

Expertise op vlak van technologie, innovatie en design

Brabant - met name Brainport, gelegen in Zuidoost-Brabant - blinkt internationaal uit met innovatieve ideeën en toepassingen, technologie en design. Daarmee draagt Brabant voor een belangrijk deel bij aan de ontwikkeling van de Nederlandse economie. Het idee is dat de sterke positie van succesvolle *hotspot* op het gebied van hightech, innovatie en design, nog meer ten faveure voor de ontwikkeling van de gehandicaptensport kan worden benut.

Openbare ruimte die uitnodigt om te sporten en te bewegen

Naast specifieke sportaccommodaties toegankelijk maken voor gehandicapten, liggen er goede mogelijkheden voor het creëren van een openbare ruimte (o.a. parken, openbare weg) die gehandicapten uitnodigt om te sporten en te bewegen. Toegankelijkheid en veiligheid zijn daarbij randvoorwaarden.

3.4 Bedreigingen

Strijdige naast gedeelde belangen

Het ideaalplaatje bestaat uit één nationale organisatie die sporten en bewegen voor gehandicapten stimuleert, met één website en met één tool (zoals een app). Uniformiteit en centralisatie zijn sleutelwoorden. Tot op heden is gebleken dat dit in de praktijk niet eenvoudig is te realiseren omdat er naast gedeelde belangen (hart voor gehandicaptensport) ook strijdige belangen tussen organisaties zijn (eigen identiteit, eigen profilering, eigen budget, vrees voor ondermijning concurrentiepositie). Een mogelijke oplossing die NOC*NSF aandraagt is om afstand te doen van de wens met betrekking tot uniformiteit, maar wel te werken vanuit een gemeenschappelijk (technisch) sjabloon zodat de beoogde schaalvoordelen niet (helemaal) verloren gaan.

Ondermijning efficiency

Uiteenlopende partijen die zich in Brabant rond de gehandicaptensport bezighouden zoeken elkaar op, leren elkaar kennen en trachten samen te werken of aanvullend op elkaar te werken. Deze neiging tot verbinding leidt tot teveel over projecten praten, in plaats van het uitvoeren daarvan.

“We zijn allemaal aan het verbinden geslagen, het is een modewoord geworden (...), verbinden is goed hoor, maar ik heb het idee dat we in een grote knoop komen.”

”80 procent van onze tijd zijn we aan het praten en 20% van de tijd zijn we daadwerkelijk aan het ‘doen’”

Bezuinigingen

Bezuinigingen in de sport vormen ook een bedreiging voor de gehandicaptensport. Dit aspect is door de participanten niet nader toegelicht.

Beperkte borging van projecten

Gesubsidieerde projecten kennen niet zelden een korte doorlooptijd en het gewenste katalyserend effect treedt te vaak niet op omdat projecten niet worden geborgd omdat daarvoor de tijd ontbreekt. Subsidieperiodes lopen meestal gelijk met een beleidsperiode. Het is een gemiste kans als dit gebeurt en daarom is het van belang om vóór de opstart van een project te bepalen op welke wijze het project een goed vervolg kan krijgen.

4. Actiepunten

De actiepunten die voortvloeien uit de analyse zijn:

Ontwikkel 'routekaart' ter bestrijding van versnippering

Het verder ontwikkelen van de bestaande 'routekaart' lijkt wenselijk. Deze tool dient twee doelen. Enerzijds is het een middel (app en/of fysieke variant) die vraag en aanbod rond gehandicaptensport in Brabant bij elkaar brengt. Een gehandicapte uit Tilburg die wil voetballen, kan via de app bijvoorbeeld zien welke aanbieders (zoals voetbalclubs) er in de regio zijn, welke expertise zij in huis hebben en op welke dagen en tijden kan worden gesport. In dit kader is eveneens genoemd dat de dienstverlening van de loketten dient te worden uitgebreid, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van aanbod voor senioren. Ten tweede is de routekaart voor professionals in de branche een manier om inzicht te krijgen welke bedrijven en organisaties (en welke personen daarbinnen) over welke expertise beschikken. Dit vereist structurele aandacht omdat de informatie voortdurend aan nieuwe ontwikkelingen moet worden aangepast. Voor de provincie, SSNB en de VSG is hier een sleutelrol weggelegd.

Zet gehandicaptensport hoger op agenda bij sociale wijkteams

Sociale wijkteams beschouwen sporten en bewegen voor gehandicapten niet vaak als een middel om maatschappelijke doelen te verwezenlijken. Bij de verantwoordelijken voor de WMO en MEE-organisaties dienen de kansen van gehandicaptensport voor het voetlicht te worden geplaatst. Te verwachten is dat het programma Grenzeloos Actief hier ook aan zal bijdragen. Coördinatie vanuit de provincie op dit vlak is gewenst en voor MEE en VSG is hierbij een rol voorzien.

Verkrijg inzicht in sportbehoeften van groepen gehandicapten

Om meer inzicht te krijgen in de sportbehoefte van de diverse groepen gehandicapten (met name de groep met een motorische handicap) dient onderzoek te worden gedaan. Er is weliswaar een groot netwerk van organisaties die zich inspannen om gehandicapten te laten sporten, maar de doelgroep wordt onvoldoende met passend aanbod bereikt. Genoemde organisaties die hier een rol in kunnen spelen zijn MEE, Onbeperkt Sportief en NISB.

Vergroot de bekendheid van de loketten

De loketten die tussen vraag en aanbod bemiddelden, zijn door de doelgroep niet goed genoeg te vinden. Het belang hiervan dient bij lokale bestuurders beter voor het voetlicht te worden geplaatst. Hier ligt onder andere een taak voor NOC*NSF en de provincie.

Regievoering

Bij de vraag naar actiepunten kwam (een verbetering van) de regievoering niet expliciet aan de orde. Desalniettemin kan, terugkijkend op de sessie, worden geconcludeerd dat het belangrijk is dat de energie en (financiële) middelen die in Brabant aanwezig zijn beter kan worden geregisseerd, projecten beter op elkaar afgestemd dan wel gebundeld kunnen worden en netwerken efficiënter kunnen werken. Dit lijkt te passen bij het takenpakket van een provinciale overheid.

Tot besluit

De deelnemers aan het groeps gesprek uitten hun waardering voor het initiatief van de provincie om het groeps gesprek met de verschillende stakeholders te organiseren. Er werd ook aangegeven om dit vaker te doen. Vanzelfsprekend is het Mulier Instituut bereid dit ook in de toekomst te begeleiden. Een terugkoppeling van de resultaten uit voorliggend rapport kan voor een volgende sessie een aftrap zijn.

Bijlage 1 Participanten en programma

De volgende personen participeerde in het gesprek (in willekeurige volgorde):

1. Mieke Couwenberg	Steunpunt Aangepast Sporten Midden Brabant (regionaal sportloket)
2. Luc van Eerd	SpecialSport (regionaal sportloket)
3. Jan Verberkt	Ir. Otten FieldLab Aangepast Sporten
4. Ed Albers	Ex Ir. Otten FieldLab Aangepast Sporten
5. Sandra Heerius	Sportservice Noord-Brabant
6. Rian Hermans	Sportservice Noord-Brabant
7. Rinske de Jong	NOC*NSF
8. Lonneke Schijvens	Onbeperkt Sportief
9. Henny Jacobse	Erevoorzitter gehandicaptensport Nederland
10. Ernst-Jan Scheerder	De Meentgroep
11. Laura de Vaan	Topsportster handbiken
12. Henri Swinkels	Gedeputeerde Leefbaarheid en Cultuur Provincie Noord-Brabant
13. Michel Reinders	Projectleider Sport Provincie Noord-Brabant
14. Henk van Dongen	Beleidsmedewerker gehandicaptensport Provincie Noord-Brabant

Programma:

09.00 uur: ontvangst

09.30 uur: start bijeenkomst

11.30 uur: einde bijeenkomst

11.30 uur: rondleiding

12.00 uur: lunch

Adres:

Ir. Otten Fieldlab Aangepast Sporten (Blixembosch)

Toledolaan 2

5629 CC Eindhoven

Moderator:

Paul Hover (senior onderzoeker Mulier Instituut)

Notulen:

Jora Broerse (onderzoeksassistente Mulier Instituut)

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl